

med andre Ytringer af Sjernesygdum. Jeg antager, at disse Ytringer ere nedskrevne paa Dr. Trybets Autoritet, og det er paa dem, jeg tilligemed det ærede Mindretal støtter den Fomening, at den nedsatte Kommission virkelig har betegnet denne Anstalt mere som en lægevidenskabelig end som en pædagogisk Anstalt. Nu skal jeg alligevel villig indrømme, at det kommer meget an paa, hvilken Bestyrelsen er, og i Grunden maaste mindre paa, hvad Sag Bestyreren egentlig har, end derpaa, at han har administrativt Talent. Deri kan jeg give den ærede 1ste Landsstingsmand for 2den Kreds (Haffner) og det ærede Medlem for 7de Kreds (S. Pedersen) fuldkommen Ret; men man kan jo ogsaa fordrø for meget af en Personlighed. Den Personlighed, om hvem der her er Tale, og som jeg igaar, jeg tror i de ampleste Udtryk, anerkjendte som en begavet, talentfuld og fortjenstfuld Mand, har under sin Bestyrelse, som jeg ogsaa anførte, ti Anstalter for abnorme Børn, nemlig en Døvsstummeanstalt, en Landsfugeanstalt med tre Filialanstalter, en Pleieafdeling, et Pleiehjem, en Filialanstalt for Døvsstumme og svagtbegavede Børn, et Helbredelseskursus for Stammede og andre Talefeil og et Arbejderhjem for døvsstumme Piger, og der staar i disse Dage averteret i Aviserne, at han agter at oprette en Forfættelsesfole, jeg tror for aandsfuge Børn. Alle disse Anstalter tilsammen, der nu bestaa, have 367 Elever. Hvorledes kunne nu ærede Medlemmer tro, at en Person, naar han skal tilse saa meget, kan komme til at gjøre sig fuldt gjældende paa ethvert af disse mange Steder, eller at de enkelte Elever kunne komme til at nyde godt af ham? Det er aldeles umuligt. Og naar en anden Anstalt skulde lægges bort en Milsvai fra Kjøbenhavn, hvor vilde det da være muligt for en Mand, der har saa meget at tage vare, at yde et dagligt Tilfyn? Jeg forstaar ikke, hvorledes ærede Medlemmer kunne tro det, for mig er det aldeles ubegribeligt. Nu siger det ærede Medlem for 7de Kreds: Naturligvis kan en saadan Person meget bedre vælge sine Hjælpere, end Ministeren kan ansætte dem. Ja, deri har det ærede Medlem fuldkommen Ret; men Ministeren vilde ogsaa bære sig meget usorvarligt ad, dersom han paa sit Skjøn vilde antage Folk til en saadan Anstalt og ikke vilde henvende sig til Bestyreren, den dygtige Bestyrer, han maa kjende — jeg forudsætter, han vil benytte den Mand, om hvem vi nærmest her tale — og benytte hans Indstillinger, Raad og Veiledning. Saaledes gjør man ved alle de offentlige Skoler, man spørger Bestyreren, hører hans Skjøn og lader ham foreslaa de Lærere og Hjælpere, som han tror at trænge til; hvorfor kan man ikke gjøre det ved en Landsfugeanstalt som ved enhver anden? Her kommer det jo, som sagt, ikke an paa Pædagogik, men paa et hygieinisk, sundt Opholdssted og et stadigt og omhyggeligt Lægetilfyn.

Endelig have de ærede Medlemmer lagt en stor Bægt paa, at Hjælpen blev bragt hurtigt, Jeg maa gjøre det ærede Medlem for 2den Kreds opmærksom paa, at, naar jeg igaar indlebede mine Ytringer med at rose hans klare Blik, saa var det simpelthen for at sige ham en meget velment Østlighed, og jeg knyttede dertil ingen Bebreidelse for Overfladighed; men naar det ærede Medlem vilde modbevise denne ved at sige, at han snarere var tung i sine Bevægelser, saa er det intet Bevis, thi netop de, der ere tunge i deres Bevægelse og vente længe, ere allernejrest tilbøjelige til at forhaste sig. Det tror jeg i det Hele er Tilfældet med os Danske, vi ere baade lette og tunge, tunge paa en vis Maade og lette paa en anden. Vi have det ved os, at vi skyde fra os længe, længe, længe, og saa kommer der en saadan Fart i os, at vi ikke naae det bedst mulige Resultat. Nu vil jeg bemærke, at der virkelig ikke er hastet i denne Sag, det er to Aar siden Kommissionen afgav sin Betænkning, hvorfor fik vi da ikke strax denne Sag til Forhandling? Man har altsaa ventet, til der forelaa et Forslag. Denne Sag vil ikke fremmes ved, at dette Thing vedtager Lovforslaget; det er ikke sandsynligt, selv om Lovven gaar enstemmigt igjennem her i Thinget, at den kommer videre iaar; den kommer lige vidt enten man vedtager Dagsordenen eller man forkaster eller vedtager Lovforslaget. Den ærede Minister har igaar fortalt os, at Entreprenøren for denne Anstalt hverken har Forslag eller Planer færdige, den kommer altsaa ingen Vegne før næste Foraar, og til den Tid kan et andet Lovforslag være vedtaget, hvis man bestemmer sig til noget Andet. — Jeg skal endnu kun bemærke, at, naar de Tale, som den ærede Minister anførte igaar, upaatvivlelig have gjort et vist Indtryk paa det høie Thing, og naar det ærede Medlem for 7de Kreds (S. Pedersen) har forstærket dette Indtryk ved at nævne de Summer, som Eleverne paa de forskjellige Anstalter koste, saa kan man dertil gjøre to Bemærkninger: Til det ærede Medlem for 7de Kreds den, at det jo ikke alene kommer an paa Undervisningen — paa den Anstalt, vi her tale om at oprette, er der i Grunden slet ikke Tale om Undervisning — det kommer ligesaa meget an paa Tilfynet og Pleien og de hygieiniske Forhold. Hvad Bioterne angaar, da er Pleien ofte overordentlig besværlig. Jeg har set idiotiske Børn paa Idiotanstalten, som krævede Tilfyn i alle Døgnet 24 Timer, saadanne Børn maa medføre ganske overordentlige Udgifter, og et saadant Tilfyn kræve hverken de Blinde eller de Døvsstumme, som have deres Forstand. Naar man siger, at de Kellerske Anstalter ere billige, er det ikke saa givet. Jeg siger ikke, at de hygieiniske Forhold, hvorunder Børnene befinde sig der, ere slette, jeg gjør i det Hele taget intet Angreb paa dem, jeg tror, at de ere saa gode, som de efter Omstændighederne kunne være det; men i Reglen ville